

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ
Кафедра международного права**

Аннотация к дипломной работе

**МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ БОРЬБЫ С
НЕЛЕГАЛЬНОЙ МИГРАЦИЕЙ**

Борщенко Степан Сергеевич

Научный руководитель – кандидат юр. наук, доцент М.А. Городецкая

Минск, 2025

АННОТАЦИЯ

Структура и объем дипломной работы: Дипломная работа состоит из задания на дипломную работу, оглавления, реферата, введения, трех глав, заключения, списка использованных источников. Общий объем работы составляет 49 страниц. Список использованных источников занимает 7 страниц и включает 65 позиций.

Ключевые слова: НЕЛЕГАЛЬНАЯ МИГРАЦИЯ, НЕРЕГУЛЯРНАЯ МИГРАЦИЯ, НЕЗАКОННЫЙ ВВОЗ МИГРАНТОВ, ТРУДОВАЯ МИГРАЦИЯ, БЕЖЕНСТВО, ТОРГОВЛЯ ЛЮДЬМИ, ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОЙ МЕХАНИЗМ БОРЬБЫ С НЕЛЕГАЛЬНОЙ МИГРАЦИЕЙ, УПРАВЛЕНИЕ ООН ПО НАРКОТИКАМ И ПРЕСТУПНОСТИ, МЕЖДУНАРОДНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ ПО МИГРАЦИИ (МОМ), ЕС, СНГ, ОДКБ, СОЮЗНОЕ ГОСУДАРСТВО, ИНТЕРПОЛ, ФРОНТЕКС, ДОГОВОРНО-ПРАВОВОЙ МЕХАНИЗМ БОРЬБЫ С НЕЛЕГАЛЬНОЙ МИГРАЦИЕЙ, РЕАДМИССИЯ, СОТРУДИЧЕСТВО РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ.

Текст реферата:

Объект исследования: международно-правовые основы борьбы с нелегальной миграцией, включая организационно-правовой и договорно-правовой механизмы на универсальном и региональном уровнях.

Предмет исследования: международные многосторонние и двусторонние договоры, документы международных организаций, нормативные правовые акты Республики Беларусь.

Цель исследования: комплексное изучение международно-правовых аспектов борьбы с нелегальной миграцией и выявление проблем международно-правового регулирования данной сферы.

Методы исследования: анализ, синтез, сравнительно-правовой, индукция, дедукция.

Полученные результаты и их новизна. в данной дипломной работе проведено комплексное исследование борьбы с нелегальной миграцией на международно-правовом уровне, в том числе рассмотрено понятие нелегальной миграции; предоставлена квалификация нелегальной миграции; проведено сравнение со смежными понятиями (торговля людьми, трудовая миграция, беженство, незаконный ввоз мигрантов); изучены исторические и современные аспекты развития правового регулирования противодействия нелегальной миграции; рассмотрена имплементация норм международных договоров в национальные законодательства; проанализированы основные универсальные организации в сфере борьбы с незаконной миграцией (Сеть

ООН по миграции, МОМ, УНП ООН, Интерпол); проанализированы органы в сфере борьбы с нелегальной миграцией таких региональных организаций как ЕС, СНГ, ОДКБ; рассмотрены универсальные и региональные, а также двусторонние международные договоры регламентирующие борьбу с нелегальной миграцией; рассмотрены основные формы и направления сотрудничества Республики Беларусь в международном сотрудничестве в сфере борьбы с нелегальной миграцией

Достоверность материалов и результатов дипломной работы. Использованные материалы и результаты дипломной работы являются достоверными. Работа выполнена самостоятельно.

Область возможного практического применения. Результаты исследования могут быть в дальнейшем использованы в ходе образовательного процесса в учреждениях высшего образования, а также для дальнейших научных исследований по теме.

АНАТАЦЫЯ

Структура і аўём дыпломнай працы: Дыпломнай праца складаецца з задання на дыпломну працу, зместа працы, рэферата, ўвядзення, трох главаў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц. Агульны аўём працы складае 49 старонак. Спіс выкарыстаных крыніц займае 7 старонак і ўключае 65 пазіцый.

Ключавыя слова: НЕЛЕГАЛЬНАЯ МІГРАЦЫЯ, НЕРЭГУЛЯРНАЯ МІГРАЦЫЯ, НЕЗАКОННЫ ЎВОЗ МІГРАНТАЎ, ПРАЦОЎНАЯ МІГРАЦЫЯ, БЕЖАНСТВА, ГАНДАЛЬ ЛЮДЗЬМИ, АРГАНІЗАЦЫЙНА-ПРАВАВЫ МЕХАНІЗМ БАРАЦЬБЫ З НЕЛЕГАЛЬНАЙ МІГРАЦЫЯЙ, УПРАЎЛЕННЕ ААН ПА НАРКОТЫКАХ І ЗЛАЧЫННАСЦІ, МІЖНАРОДНАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ПА МІГРАЦЫІ (МАМ), ЕЎРАЗВЯЗ, СНД, АДКБ, САЮЗНАЯ ДЗЯРЖАВА, ІНТЭРПОЛ, ФРОНТЭКС, ДАГАВОРНА-ПРАВАВЫ МЕХАНІЗМ БАРАЦЬБЫ З НЕЛЕГАЛЬНАЙ МІГРАЦЫЯЙ, РЭАДМІСІЯ, СОТРУДИЧСТВО РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Змест працы:

Аб'ект даследавання: міжнародна-прававыя асновы барацьбы з нелегальнай міграцыяй, уключаючы арганізацыйна-прававой і дагаворна-прававой механізмы на універсальным і рэгіянальным узроўнях.

Прадмет даследавання: міжнародныя шматбаковыя і двухбаковыя дагаворы, документы міжнародных арганізацый, нарматыўныя прававыя акты Рэспублікі Беларусь.

Мэта даследавання: комплекснае вывучэнне міжнародна-прававых аспектаў барацьбы з нелегальнай міграцыяй і выяўленне проблем міжнародна-прававога рэгулювання гэтай сферы.

Методы даследавання: аналіз, сінтэз, паралельна-прававы, індукцыя, дэдукцыя.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. У дадзенай дыпломнай працы разгледжана паняцце нелегальнай міграцыі; прадастаўлена кваліфікацыя нелегальнай міграцыі; праведзена параяннне з сумежнымі паняццямі (гандаль людзьми, працоўная міграцыя, бежанства, незаконны ўвоз мігрантаў); вывучаны гістарычны і сучасныя аспекты развіцця прававога рэгулювання процідзеяння нелегальнай міграцыі; разгледжана імплементацыя нормаў міжнародных дагавораў у нацыянальныя заканадаўства; прааналізаваны асноўныя універсальныя арганізацыі ў сферы барацьбы з незаконнай міграцыяй (Сетка ААН па міграцыі, МАМ, УНП ААН, Інтэрпол); прааналізаваны органы ў сферы барацьбы з нелегальнай міграцыяй такіх рэгіянальных арганізацый як Еўразвяз, СНД, АДКБ; разгледжаны ўніверсальныя і рэгіянальныя, а таксама двухбаковыя Міжнародныя дагаворы,

якія рэгламентуюць барацьбу з нелегальнай міграцыяй; разгледжаны асноўныя формы і напрамкі супрацоўніцтва Рэспублікі Беларусь у міжнародным супрацоўніцтве ў сферы барацьбы з нелегальнай міграцыяй.

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы. Выкарыстаныя матэрыялы і вынікі дыпломнай працы з'яўляюцца дакладнымі. Праца выканана самастойна.

Вобласць магчымага практычнага прымяняння. Вынікі даследавання могуць быць у далейшым выкарыстаны ў ходзе навучальнага працэсу ў вышэйших навучальных установах, а таксама для далейших навуковых даследаванняў па тэме дадзенай дыпломнай працы.

ANNOTATION

Structure and scope of the diploma work: The diploma work consists of an assignment, a table of contents, an abstract, an introduction, three chapters, a conclusion, and a list of sources used. The total volume of the paper is 49 pages. The list of sources used covers 7 pages and includes 65 items.

Keywords: ILLEGAL MIGRATION, IRREGULAR MIGRATION, SMUGGLING OF MIGRANTS, LABOR MIGRATION, REFUGEE STATUS, HUMAN TRAFFICKING, ORGANIZATIONAL-LEGAL MECHANISM TO COMBAT ILLEGAL MIGRATION, UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME, INTERNATIONAL ORGANIZATION ON MIGRATION (IOM), EU, CIS, CSTO, UNION STATE, INTERPOL, FRONTEX, TREATY-BASED MECHANISM TO COMBAT ILLEGAL MIGRATION, READMISSION, COOPERATION OF THE REPUBLIC OF BELARUS.

Summary text:

The object of the research: international legal frameworks for combating illegal migration, including organizational and treaty-based mechanisms at universal and regional levels.

The subject of the research: international multilateral and bilateral treaties of the Republic of Belarus, normative legal acts of the Republic of Belarus.

The purpose of the research: to provide comprehensive research of international legal aspects of combating illegal migration and identification of problems of international legal regulation in this sphere.

Methods of research: analysis, synthesis, comparative legal, induction, deduction.

The results of the work and their novelty. Thesis explores the concept of illegal migration, provides its legal qualification and compares with related phenomena (human trafficking, labor migration, refugee status, smuggling of migrants). The historical and contemporary aspects of legal regulation in countering illegal migration have been examined, along with the implementation of international treaty norms into national legislations. The study analyses key universal organizations involved in combating illegal migration (UN Migration Network, IOM, UNODC, INTERPOL) and the relevant bodies of regional organizations such as the EU, CIS and CSTO. Universal, regional, and bilateral international treaties regulating the fight against illegal migration have been reviewed, as well as the main forms and directions of the Republic of Belarus Cooperation in international efforts to counter illegal migration.

Authenticity of the materials and results of the diploma work. The materials used and the results of the diploma paper are reliable. The work was done independently.

Recommendations on the usage. The results of the study can be further used during the educational process in higher educational institutions, as well as for further scientific research on the topic of the thesis.